

חוסר בכספים

1. כללי

- 1.1 במהלך שנת 2011 התגלו ב- 2 מחלקות בעירייה חוסר בכספים בעת פעילותן השוטפת.
 - 1.1.1 במקרה הראשון - נמצא חוסר של 275 ₪ בעת מכירת כרטיסים שקיימה מחלקת הקליטה ב-19.7.2011 בהיכל התרבות בבת ים.
 - 1.1.2 במקרה השני - נתגלה חוסר ב- 2,000 ₪ בקופת העירייה, וזאת בעת ספירת הכספים לאחר יום העבודה בתאריך 4.7.2011.
- 1.2 ראוי לציין כי בשנה זו לא התרחשו ולא אירעו מקרים אחרים של פריצות וגניבות כספים במוקדי הגבייה במוסדות החינוך כפי שהתרחשו בשנים עברו, וזאת כתוצאה מ:-
 - 1.2.1 שיפור במגוון של מוקדי גביית הכספים.
 - 1.2.2 הגברת המודעות ונוהלי שמירת הכספים במוקדי הגבייה.

2. הפעולות שננקטו:

- 2.1 כמתחייב בנוהלי העירייה נבדקו 2 המקרים ביסודיות רבה בראשות מבקר העירייה ומנהל מחלקת חשבות ונערכו מפגשים לבירור נסיבות המקרים עם כול בעלי התפקידים הקשורים בנושאים אלו.
- 2.2 בסיום הבדיקה הוגשו דוחות בדיקה לגזבר ומנכ"ל העירייה ונערכו ישיבות לסיכום התחקירים וקבלת ההחלטות - ראה **נספחים א' ו-ב'**.

תוצאות הבדיקה

3. חוסר בכספים באירוע של מחלקת הקליטה

- 3.1 הפעילות שהתנהלה במחלקת הקליטה בהקשר לאירוע שהתקיים בהיכל התרבות בנושא קבלת הכרטיסים, אופן רישומם, המעקב אחר מכירתם, ואופן רישום וקבלת הכספים נמצא לקוי ובלתי מסודר.
- 3.2 לאור זאת, התקבלו ההחלטות הבאות בישיבה שקיים גזבר העירייה:

חוסר בכספים

- 3.2.1 עובדת מחלקת הקליטה תהיה נוכחת בעת מסירת הכרטיסים בקופת היכל התרבות לידי מפיצת הכרטיסים של המחלקה, ותוודא כי כמות הכרטיסים שהונפקה תואמת לרישום ולחיוב הכספי בגין עלות הכרטיסים.
- 3.2.2 באחריות מפיצת הכרטיסים לנהל רישום מסודר, במחברת רישום, שבה יירשם למי הופצו הכרטיסים, מועד מסירתם, כמות הכרטיסים ומספרי השורות והכיסאות, והתמורה הכספית שהתקבלה בגין הכרטיסים שנמכרו, וכמות הכרטיסים הבלתי מכורה שהוחזרה.
- 3.2.3 בסכומי כסף של מעל 1,000 ₪, המצטברים ממכירת הכרטיסים, על מפיצת הכרטיסים להפקיד הכספים בקופת היכל התרבות ולהזדכות כנגד כך על כרטיסים שנמסרו לידיה להפצה, כול זאת במטרה לצמצם למינימום אפשרות של אובדן, גניבה וכו'.
- 3.2.4 באחריות מזכירת המחלקה לקיים פיקוח ובקרה אחר פעילות זו ולוודא הרישום המסודר כמתבקש.
- 3.2.5 מנהלת המחלקה תעגן דפוסי עבודה אלו בהוראת עבודה מסודרת, שתפרט את כול הליך קבלת כרטיסים והפצתם לאירועי המחלקה.
- 3.2.6 רישומים של קבלת כרטיסים והפצתם יישמרו במחלקה כמו כול המסמכים האחרים הקשורים בארגון והפקת האירוע.
- 3.2.7 סכום הכסף החסר (275 ₪) יקוזז מהכספים שהיכל התרבות אמור להעביר לקופת העירייה בגין מכירת הכרטיסים לאירוע שהתקיים ב- 19/7/11.
- 3.3 מבדיקת הביקורת נמצא כי המחלקה הסדירה את פעולותיה בנושא הנדון, למעט העובדה שהוראת העבודה שנועדה להסדיר בכתב את דפוסי פעילות המחלקה לא נכתבה (מנהלת המחלקה נמצאת בחופשת לידה).

4. חוסר בכספים בקופת העירייה

- 4.1 נערכה בדיקה בנושא האמור ונמצא כי הפעולות שהתבצעו בקופת העירייה לגביית הכספים ורישומם בוצעו באופן תקין ועל פי הנהלים ונראה כי החוסר בכספת נבע מטעות אנוש של הקופאית.
- 4.2 בפגישה שהתקיימה אצל גזבר העירייה בנושא זה סוכמו הדברים הבאים :
- 4.2.1 נוהלי גביית הכספים בקופה תקינים. יש להמשיך ולהקפיד על רישום מפורט של כספי המזומנים המתקבלים בכול שובר ושובר.
- 4.2.2 גביית הכספים/תשלומים לתאגיד המים תמשיך להתבצע בשלב זה דרך קופת העירייה במתכונת הנוכחית.
- 4.2.3 מנהל מחלקת החשבות ינסה לאתר בדחיפות עוד עובד או 2 עובדים מתאימים שניתן יהיה להכשירם כקופאים מחליפים, וזאת למקרה של חוסר או היעדרות של אחת מהקופאיות הקבועות.

הגזבר מוכן לבדוק אפשרות לתגמלם לצורך כך.

4.2.4 היבטים טכניים: במסגרת השיפוצים וארגון קומת הכניסה תיבחן האפשרות הטכנית למנוע כניסת תושבים מהצדדים המפריעים לעבודת הקופאיות בנושאים שאינם קשורים לעבודתן כקופאיות.

4.2.5 תיבדק ישיבת הקופאיות מבחינת הנדסת אנוש שאינה נוחה אל מול קהל התושבים.

4.2.6 לאור האמור לעיל, יש לזכות את רישומי הקופה בחוסר של 2,000 ₪.

4.3 בבדיקה שקיימה הביקורת נמצא כי הפעולות שסוכמו בישיבה אצל גזבר העירייה לא קודמו ולא חל כול שינוי במצב הדברים ערב הישיבה שנערכה.

נספח א'

תאריך: ג' באב תשע"א
3 באוגוסט 2011

סימוכין: חוסר בכספים
בקופת העירייה (1)

אל: גזבר העירייה

חשב העירייה

הנדון: חוסר בכספים בקופת העירייה

1. כללי

1.1 בתאריך 4/7/11, נתגלה בגמר יום העבודה חוסר ב- 2,000 ₪ בקופת העירייה, מכספי קופה מס' 2.

1.2 מבקר העירייה ומנהל מחלקת החשבות קיימו בדיקה יסודית בנושא ולא הצליחו למצוא את הסיבה לחוסר בכספים אלו.

מאחר שעבודת הקופאיות ואופן קבלת הכספים, רישום וניהולם בוצעה באופן תקין ועל פי הנהלים על ידי עובדי הקופה ומנהלה, ההסבר היחידי שהתקבל על ידינו הינו כי החוסר בכספים נבע כנראה כתוצאה מטעות אנוש של הקופאית שנבעה מטעות בקבלת הכספים במזומן ביחס לשוברים שהתקבלו לתשלום באותו היום.

1.3 גזבר העירייה קיים פגישת עבודה בנושא בתאריך 2/8/11, על מנת לדון בממצאים ולסכמם ביחד עם המבקר ומנהל מחלקת החשבות.

2. להלן סיכום הפגישה:

2.1 נוהלי גביית הכספים בקופה תקינים. יש להמשיך ולהקפיד על רישום מפורט של כספי המזומנים המתקבלים בכול שובר ושובר.

2.2 גביית הכספים/תשלומים לתאגיד המים תמשיך להתבצע בשלב זה דרך קופת העירייה במתכונת הנוכחית.

2.3 מנהל מחלקת החשבות ינסה לאתר בדחיפות עוד עובד או 2 עובדים מתאימים שניתן יהיה להכשירם כקופאים מחליפים, וזאת למקרה של חוסר או היעדרות של אחת מהקופאיות הקבועות.

הגזבר מוכן לבדוק אפשרות לתגמלם לצורך כך.

חוסר בכספים

- 2.4 היבטים טכניים : במסגרת השיפוצים וארגון קומת הכניסה תיבחן האפשרות הטכנית למנוע כניסת תושבים מהצדדים המפריעים לעבודת הקופאיות בנושאים שאינם קשורים לעבודתן כקופאיות.
- 2.5 תיבדק ישיבת הקופאיות מבחינת הנדסת אנוש שאינה נוחה אל מול קהל התושבים.
- 2.6 לאור האמור לעיל, יש לזכות את רישומי הקופה בחוסר של 2,000 ₪.

ב ב ר כ ה ,

מבקר העירייה

עותק לידיעה : מנכ"ל העירייה

יב/עי

נספח ב'

חוסר בכספים ממכירת כרטיסים

לאירוע של מחלקת הקליטה בהיכל התרבות

1. כללי

- 1.1. בתאריך 6/9/2011 פנתה מזכירת המחלקה לקליטת עלייה וקשרי חוץ לגזבר העירייה והעלתה בפניו כי נמצא חוסר של 275 ₪ ממכירת כרטיסים לאירוע שקיימה המחלקה בתאריך 19/7/11 בהיכל התרבות בבת ים, ובשל כך קופת היכל התרבות אינה סוגרת למחלקת הקליטה את החוב ואינה מעבירה לעירייה את התשלום בגין הכרטיסים שנמכרו.
- 1.2. כמתחייב מנוהלי העירייה לטיפול במקרה שבו מתגלה חוסר בכספים, פנה גזבר העירייה למבקר ולמנהל מחלקת החשבונות, שישמשו כצוות בדיקה מקצועי לבדיקה ותחקור האירוע.
- 1.3. ביום 11/9/2011, הביקורת בשיתוף עם מנהל מחלקת החשבונות, בדקה מול מזכירת מחלקת הקליטה את המהלכים שהובילו לחוסר בכספים כאמור. הבדיקה נערכה מול מזכירת היחידה לקליטת עלייה הן משום שהיא טיפלה והייתה מעורבת הלכה למעשה בכול שרשרת האירועים שנבדקה והן משום שמנהלת המחלקה מצוייה בחופשת לידה.

2. להלן העובדות שעלו מתחקור האירוע:

- 2.1. בתאריך 19/7/2011, התקיים בהיכל התרבות בבת ים אירוע "מישראל באהבה".
- 2.2. בתאריך 26/6/2011, פנתה מנהלת מחלקת הקליטה למנהל היכל התרבות בבקשה להפיק כרטיסים למופע - 343 כרטיסים, במחיר של 25 ₪ לכרטיס, שיופקו על שמה של הסוכנת (המפיצה) נ.פ. ויימסרו לידיה, וכן עוד 41 כרטיסי הזמנות למוזמנים שיימסרו לידי מחלקת הקליטה.
- 2.3. מנהל היכל התרבות בבת ים אישר לביקורת את העובדות, כמפורט:
 - 2.3.1. ב-29/6/2011, קיבלה הסוכנת את 343 הכרטיסים שעלותם 8,575 ₪.
 - 2.3.2. ב-17/7/2011, החזירה הסוכנת* 35 כרטיסים, בעלות של 875 ₪.
 - 2.3.3. ב-7/8/2011, החזירה הסוכנת 45 כרטיסים, בעלות של 1,125 ₪.
 - 2.3.4. ב-5/9/2011, החזירה הסוכנת 28 כרטיסים, בעלות של 700 ₪.

חוסר בכספים

- 2.3.5. סך הכול לאחר החזרי הכרטיסים הסוכנת אמורה הייתה להחזיר סכום של 5,875 ₪. בפועל, שולם על ידה 5,600 ₪ (4,525 ₪ במזומן, קבלה מס' 8894, מיום 7/8/11, והמחאה על סך 1,075 ₪, קבלה מס' 17751 מתאריך 5/9/11), דהיינו חוסר כספי של 275 ₪.
- 2.4. מתחקור האירוע מול מזכירת מחלקת הקליטה התבררו העובדות הבאות:
- 2.4.1. מפיצת הכרטיסים מרכזת את הפעילות ב-2 מועדוני עולים ("נא אוגניוק", ו-"מזל טוב"), מקבלת תשלום עבור הפצת כרטיסים לאירועים בסך 500 ₪ לחודש (הזמנת עבודה).
- 2.4.2. מפיצת הכרטיסים אינה עובדת עירייה, אך חותמת ומתחייבת כלפי החברה לתרבות פנאי וספורט (היכל התרבות) על מסמכים בעלי ערך כספי, דבר שאינו בסמכותה כלל ועיקר. הדבר נכון גם לגבי החברה לתרבות פנאי וספורט שנותנת כרטיסים בעלי ערך כספי לגורם זר ללא שטר ביטחון או ערבות כולשהי אחרת.
- 2.4.3. למפיצת הכרטיסים הייתה נסיעה מתוכננת לחו"ל (לתקופה 1/8/11-10/7/11). מיום קבלתה את הכרטיסים בהיכל התרבות בבת ים (29/6/11) ועד סמוך למועד נסיעתה, לא מכרה הסוכנת אף לא כרטיס אחד.
- 2.4.4. מאחר שלא הופצו כרטיסים לאירוע, התבקשה הסוכנת להביא את הכרטיסים למחלקת הקליטה ומסרה אותם לידי מזכירת המחלקה כדי שזו תמשיך ותטפל בהפצתם.
- 2.4.5. הביקורת לא הצליחה לקבל תשובה עניינית מדוע, אם ידוע היה שהסוכנת אמורה הייתה לצאת לחו"ל, מראש נמסרו לידיה הכרטיסים להפצה לקראת האירוע?
- 2.4.6. אין רישום מסודר במחלקת הקליטה באיזה מועד הועברו ונמסרו הכרטיסים מהמפיצה למזכירת מחלקת הקליטה, ואישור על קבלתם, אולם מזכירת המחלקה עומדת על כך שבמעמד קבלת הכרטיסים היא חתמה למפיצה על דף נייר ואישרה קבלת 343 כרטיסים לאירוע "מישראל באהבה".
- 2.4.7. ב-12/7/2011, פנתה מנהלת מחלקת הקליטה וקשרי חוץ למנהל היכל התרבות וביקשה להמיר 83 כרטיסים לכרטיסי הזמנה. לשאלת הביקורת השיבה מזכירת המחלקה כי הדבר נעשה בשל החשש שלא יצליחו למכור כרטיסים רבים, ועל מנת למלא את האולם הוחלט להגדיל את כמות ההזמנות.
- 2.4.8. לאחר קבלת הכרטיסים, פעלה מזכירת המחלקה להפצתם באמצעות רכזי מועדוני עולים, משרד הקליטה, הוסטלים וכו'. לדבריה, נוהל על ידה רישום למי נמסרו כרטיסים, כמה, ובאיזה שורה.

חוסר בכספים

- 2.4.9. לכול התהליך הזה לא נמצא רישום מסודר! מזכירת מחלקת הקליטה עומדת כל כך שנוהל על ידה רישום, אולם, לדבריה, הניירת נזרקה לאחר החזרת הכרטיסים/כספים, הואיל והיא לא ראתה כול סיבה מדוע יש להמשיך ולשמור אותה.
- 2.4.10. חרף האמור, מתחקור מזכירת המחלקה עלה כי במקרים מסויימים, לא הוחתם מקבל הכרטיסים, לרוב כאשר רכז מועדון היה שולח "צד שלישי" שימשוך עבורו את הכרטיסים, והדבר נבדק ע"י מזכירת המחלקה טלפונית בלבד עם מקבל הכרטיסים.
- 2.4.11. מזכירת המחלקה נעדרה מעבודתה בשל מחלה, החל מתאריך 13/7/2011 ולתקופה של 10 ימים.
- במהלך ימים אלו, הוחזרו ע"י המפיצים כספים/כרטיסים לא מכורים למחלקה והם נמסרו במעטפות לעובדות שהיו במקום.
- 2.4.12. מהשיחה עם מזכירת המחלקה עלה כי המעטפות עם כספים/כרטיסים שהוחזרו, התקבלו במחלקה ללא כול בדיקה, מעטפות לא נפתחו ולא נבדקה תכולתן, לא בוצע כול תהליך של הזדכות או רישום כולשהן, ובמקרה אחד (או שניים) על המעטפות, אף לא היה רישום ממי הן התקבלו.
- 2.4.13. לשאלת הביקורת מדוע הדברים התקבלו באופן כה לא מסודר השיבה מזכירת המחלקה כי העובדות אינן מוכנות לקחת על עצמן את האחריות לקבלת הכספים. הנושא מצוי באחריותה הבלעדית והן לא היו מוכנות להיות חלק מהתהליך.
- 2.4.14. עם חזרתה של מפיצת הכרטיסים (המקורית) מחו"ל, הגיעה זו למחלקה על מנת לקבל לידייה את הכספים/יתרת הכרטיסים הלא מכורים, וזאת על מנת שתוכל להזדכות מול היכל התרבות.
- 2.4.15. במהלך בדיקה זו התגלה החוסר של 275 ש"ח (11 כרטיסים).
- 2.4.16. הואיל ואין כול רישום מסודר, לא ניתן לרדת לחקר האמת ולהצביע על מקור מסויים ממנו נובע החוסר הכספי.

3. מסקנות

- 3.1. המסקנה הראשונית המתבקשת היא, שבמחלקת הקליטה במקרה הנדון, התנהלה פעילות של קבלת כרטיסים ומכירתם ללא סדר ורישום מסודר. אין כול נוהל או דפוסי עבודה כתובים במחלקה להסדרת פעילויות אלו.
- 3.2. הואיל ולא נערך כול רישום מסודר של החזרת כספים/כרטיסים, ואם היה כזה לא נותר ממנו דבר כיום, לפיכך לא ניתן לרדת לחקר האמת ולהצביע על הגורם ממנו נובע החוסר הכספי.

חוסר בכספים

3.3. ללא ספק, האחריות לאי הסדרים שהתגלו מוטלת על המחלקה ועל מי שלקחה על עצמה לטפל בנושא, קרי: מזכירת המחלקה.

יחד עם זאת, במישור הפורמאלי, האחריות לחוסר מוטלת גם על מי שעל שמו הונפקו הכרטיסים בהיכל התרבות, קרי, מפיצת הכרטיסים, הגב' נ.פ. הנ"ל הייתה צריכה להחזיר את הכרטיסים להיכל התרבות ולהזדכות עליהם ומנגד, לבקשת המחלקה, ניתן היה להנפיק את הכרטיסים פעם נוספת על שם מנהלת מחלקת הקליטה או מי מטעמה על מנת שימשיכו להפיץ את הכרטיסים לאירוע.

4. הביקורת ממליצה:

4.1. כרטיסים לאירועים בהיכל התרבות יתקבלו ותחתום עליהם אחת מעובדות מחלקת הקליטה שהינה עובדת עירייה.

4.2. להסדיר ולגבש דפוסי עבודה פנים מחלקתיים על מנת להימנע מאירועים דומים בעתיד. במסגרת זו, יש להקפיד כי תיעוד מסירה וקבלה חזרה של מסמכים בעלי ערך כספי או כספים ייעשה במחברת מכורכת, תוך רישום מלא של כול הפרטים הרלוונטיים.

במחברת זו המפיצים יאשרו בחתימתם את קבלת הטפסים בעלי ערך כספי, תוך ציון כמות הטפסים והסכום הכספי אותו הטפסים מייצגים.

4.3. בעת החזרת הכסף או הטפסים למחלקה, יאשרו בעלי התפקיד האחראים במחלקה (מנהל המחלקה או מזכירת המחלקה), בחתימתם את קבלת הכסף ויתרת הטפסים, תוך בדיקה ואישור כי כול מפיץ החזיר במלואו את חובו - בכסף או בטפסים. ההתחשבות תהיה עם המפיץ בלבד ולא עם שליח מטעמו ותתבצע על ידי נציג המחלקה בנוכחות המפיץ.

4.4. אנו ממליצים כי הכספים החסרים (275 ש"ח), יוחזרו ע"י מפיצת הכרטיסים, הגב' נ.פ. (באמצעות קיזוז מהתשלום המגיע לה בעבור הפצת כרטיסים) ועל ידי מזכירת המחלקה.

4.5. ההמלצות מקובלות על מנהל לשכת ראש העיר והממונה על פעילותה של מחלקת הקליטה.

5. לשיקול גזבר העירייה האם לקיים אצלו דיון בנושא הנדון.

6. בתאריך 20/9/11, קיים גזבר העירייה דיון לסיוכום ממצאי בדיקת הביקורת. להלן עיקרי הדברים שסוכמו:

6.1. עובדת מחלקת הקליטה תהיה נוכחת בעת מסירת הכרטיסים בקופת היכל התרבות לידי מפיצת הכרטיסים של המחלקה, ותוודא כי כמות הכרטיסים שהונפקה תואמת לרישום ולחיוב הכספי בגין עלות הכרטיסים.

חוסר בכספים

- 6.2. באחריות מפיצת הכרטיסים לנהל רישום מסודר, במחברת רישום, שבה יירשם למי הופצו הכרטיסים, מועד מסירתם, כמות הכרטיסים ומספרי השורות והכיסאות, והתמורה הכספית שהתקבלה בגין הכרטיסים שנמכרו, וכמות הכרטיסים הבלתי מכורה שהוחזרה.
- 6.3. בסכומי כסף של מעל 1,000 ₪, המצטברים ממכירת הכרטיסים, על מפיצת הכרטיסים להפקיד הכספים בקופת היכל התרבות ולהזדכות כנגד כך על כרטיסים שנמסרו לידיה להפצה, כול זאת במטרה לצמצם למינימום אפשרות של אובדן, גניבה וכו'.
- 6.4. באחריות מזכירת המחלקה לקיים פיקוח ובקרה אחר פעילות זו ולוודא הרישום המסודר כמתבקש.
- 6.5. מנהלת המחלקה תעגן דפוסי עבודה אלו בהוראת עבודה מסודרת, שתפרט את כול הליך קבלת כרטיסים והפצתם לאירועי המחלקה.
- 6.6. רישומים של קבלת כרטיסים והפצתם יישמרו במחלקה כמו כול המסמכים האחרים הקשורים בארגון והפקת האירוע.
- 6.7. סכום הכסף החסר (275 ₪) יקוזז מהכספים שהיכל התרבות אמור להעביר לקופת העירייה בגין מכירת הכרטיסים לאירוע שהתקיים ב- 19/7/11.